

mod brugerbetaling på ordinære videregående uddannelser i Danmark for danske studerende.

Det er nødvendigt, fordi gratis uddannelse er en af hjørnestenene i det danske velfærdssamfund, og ikke mindst i demokratiet. Vi ved fra undersøgelser fra England og Canada, at indførelse af brugerbetaling rammer socialt skævt, og at det især er unge fra lavindkomstfamilier, der ikke blot kan have svært ved at betale det, det koster at få en uddannelse, men som også i mange tilfælde skræmmes fra overhovedet at starte på en uddannelse, også selv om der kan gives lån eller stipendier. Samtidig vil betaling for uddannelse jo være et langt skridt i retning af at se uddannelse som en vare. Vi ved, at der er nogle – og jeg kan også godt have enkelte her i hytten mistænkt for det – der har det fint med at se uddannelse som en investering, den enkelte foretager. Man ser det på den måde, at der betales nogle penge for at få en uddannelse, og det skal nok betale sig i længden, frem for at man ser det som noget, vi som fællesskab og samfund har en interesse i. Men i Enhedslisten mener vi faktisk, at uddannelse er meget, meget mere end det, meget mere end en investering, den enkelte foretager. Et godt velfærdssystem er afhængigt af, at vi har gode lærere, gode pædagoger, og et velfungerende demokrati forudsætter, at vi har kritiske og oplyste borgere, der deltager i samfundet, som er i stand til at sige fra over for uretfærdigheder, og som er i stand til at forholde sig kritisk. Uddannelse handler kort og godt om at sikre demokratisk dannelse, samtidig med at man selvfølgelig skal sikre den arbejdskraft, som samfundet har brug for.

Derfor mener vi altså også, at gratisprincippet i forhold til uddannelse er fuldstændig centralt for velfærdssamfundet og demokratiet, og jeg er vældig glad for, at der har været så klare udmeldinger om gratisprincippet i dag fra samtlige ordførere, og at ministeren har understreget, at brugerbetaling ikke er acceptabel. Nu må vi se på, hvor mange der vil være med til at præcisere loven, og om ikke man kunne følge fru Marianne Jelveds opfordring og få Venstre og De Konservative med på vognen i forhold til at se på, om loven kunne præciseres. Men jeg er i det mindste glad for, at det hele vejen rundt er gjort fuldstændig klart, at man ikke ønsker brugerbetaling i det danske uddannelsessystem.

Sikring af gratisprincippet sker altså ikke sig selv. Vores uddannelsessystem er presset i bund

rent økonomisk. Der går sjældent et år, uden at Slotspladsen her bag ved mig er fyldt med unge, der protesterer over nedskæringer på deres uddannelse. Samtidig med at der skæres ned, siger regeringen gang på gang, at vi i Danmark skal have uddannelse i verdensklasse. Der er noget, der ikke rigtig stemmer, og det betyder, at uddannelsesinstitutionerne er under et meget hårdt pres. De skal uddanne flere studerende for færre midler, og samtidig skal kvaliteten være i top. Derfor har vi jo altså også set en del kreative forsøg på at hive nogle penge hjem. Helt aktuelt vil jeg nævne Erasmus Mundus, som mange ordførere har fremhævet i forbindelse med den her sag, hvor vi i Enhedslisten altså afslørede, at danske studerende har betalt op til 60.000 kr. for at få en kandidatuddannelse. Vi ved også, at der er studerende, som kan komme til at betale op til 38.000 kr. om året, hvis de vælger at læse deres overbygning på en anden institution end den, de er startet på. Samtidig står vi med en EU-Kommission, der ser positivt på introduktionen af brugerbetaling.

Alt det her viser os, at der er behov for en opklaring af de gråzoner, der tydeligvis er i lovgivningen i dag, og at Folketinget står utvetydigt fast på, at når danske studerende går på et dansk seminarium eller et dansk universitet, skal de altså ikke betale for at gennemføre deres uddannelser, ligegyldigt hvordan de tilrettelægger dem. Vi skal simpelt hen have ryddet gråzonerne af vejen en gang for alle og gøre lovgivningen så klar og præcis, at selv ministeren forstår den.

Jeg vil slutte med at sige, at jeg glæder mig meget til den videre behandling i udvalget, og jeg er meget, meget glad for, at så mange ordførere – som sagt faktisk et flertal – tager de bekymringer, som både undervisere og studerende har udvist, seriøst.

Kl. 18:34

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Da der ikke er flere, som har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Udvalget for Videnskab og Teknologi. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.